

ОСНОВНІ ФУНКЦІ ЕТІОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

© О.Г. Мельник, М.Я. Нагірна, 2014

Сучасний розвиток ринкових та економічних механізмів передбачає, що однією із найперспективніших та найновітніших економічних процедур дослідження факторів впливу та механізмів їх дії як на діяльність підприємства загалом, так і на окремі її елементи, є етіологічна діагностика підприємницької діяльності. Така діагностика створює для керівництва фірми можливість управління кінцевими результатами діяльності шляхом фундаментального та логічно-обґрунтованого визначення факторів, що впливатимуть на функціонування підприємства та моделювання і прогнозування дії цих факторів на діяльність досліджуваного об'єкта.

Важливо зазначити, що у сучасній науковій літературі практично немає інформації про механізми та особливості здійснення процедури етіологічної діагностики будь-яких сфер функціонування підприємства, зокрема і зовнішньоекономічної діяльності. Зважаючи на вищезазначене, виникає необхідність у обґрунтуванні та висвітленні концепції здійснення етіологічних діагностичних процедур та дослідження основних елементів системи етіологічної діагностики ЗЕД підприємства.

Одним із ключових елементів системи етіологічної діагностики зовнішньоекономічної діяльності підприємства є функціональне навантаження діагностики етіологічного спрямування. Проаналізувавши літературні джерела щодо основних функцій, властивих системі діагностики, можна стверджувати що багато авторів наголошує на важливості дослідження та виокремлення таких функцій. Так, наприклад, Ковальчук Т.М. [1] у визначенні змістового наповнення поняття «діагностика» акцентує увагу на її ідентифікаційній функції. Проте, у науковій літературі економічного характеру практично відсутня інформація щодо основних функцій, притаманних системі етіологічної діагностики зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Зважаючи на це, в процесі дослідження системи етіологічної діагностики зовнішньоекономічної діяльності підприємства важливо встановити такі функції.

Отже, проведені наукові дослідження дають змогу нам виокремити такі основні функції етіологічної діагностики зовнішньоекономічної діяльності підприємства:

1. Інформаційно-довідкова. Є інформаційно-довідковою базою для отримання необхідних даних апаратом управління фірми щодо особливостей функціонування та тенденцій зовнішньоекономічної діяльності підприємства та її елементів.

2. Прогнозувальна. Надає можливість спрогнозувати майбутній стан щодо зовнішньоекономічної діяльності підприємства та стимулювати позитивні процеси в організації або ж зупинити розвиток негативних.

3. Аналітична. Проведення етіологічної діагностики передбачає аналізування тенденцій розвитку або, іноді, стану зовнішньоекономічної діяльності підприємства чи її складових.

4. Рекомендаційна. Проведення етіологічних діагностичних процедур має за мету зібрати необхідну інформацію для надання рекомендацій вищій управлінській ланці щодо характеру майбутніх управлінських рішень у сфері ЗЕД.

5. Оцінювальна. Система етіологічної діагностики передбачає оцінювання тенденцій розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства для надання зваженої та обґрунтованої інформації управлінському апарату.

6. Запобігальна. Активізується при необхідності проведення діагностичних процедур з метою передбачення негативних змін у ЗЕД підприємства та запобігти їх активізуванню.

7. Стимулювальна. Покликана ідентифікувати стан зовнішньоекономічної діяльності підприємства, зазвичай, на перспективний період, можливостей, перспектив та загроз ведення цієї діяльності.

8. Факторологічна. Допомагає запобігти небажаному змінам у зовнішньоекономічній діяльності фірми шляхом виокремлення факторів впливу на ЗЕД підприємства та знаходження наслідків їх дії.

1. Ковальчук Т.М. *Діагностичний аналіз в системі управління підприємством: методологія та методика* / Т.М. Ковальчук // *Економіка АПК.*-2005.-№2.-с.59-63.